

nantno sredstvo za kreiranje literarne stvarnosti.

Tudi na bolonjskem knjižnem sejmu, podobno kot že na frankfurtskem, nam je uspelo tujim založnikom in drugim interesentom ponuditi več kot 400 izvodov kataloga, 150 izvodov ponatisnjene antologije LS in vse preostale izvode brošure *Meadow of Secrets*. Navezali smo nekaj za našo mladinsko literaturo in ilustracijo zelo obetavnih stikov s tujimi založniki in s Svetovnim združenjem mladinskih pisateljev in ilustratorjev, ki ima sedež v ZDA, v Evropi pa več podružnic, obenem pa nam je uspel preboj na galerijo z literarnimi agenti, ki smo jih oskrbeli s prepotrebniim promocijskim materialom.

Morda bodo stiki s tujimi založniki obrodili kakšne sadove, srečanja z zanimivimi posamezniki iz sveta literature so bila vsekakor dragocena izkušnja. Če bomo dovolj vztrajno opozarjali nase, bo odmevnost naše besede postala stvarnost.

In to ne zgolj literarna.

*Sekcija za mladinsko književnost pri
Društvu slovenskih pisateljev,
Janja Vidmar, predsednica*

PRIPOVEDOVALSKI FESTIVAL

Že dobro desetletje se ob začetku vsake nove pomladi v Ljubljani godi pripovedovalski festival **Pravljice danes**. Na njem pripovedujemo zgodbe, ki so nastale in se stoletja ohranjale kot ustno izročilo, iščemo jim pot do današnjih otrok in odraslih. Zavestno gojimo pripovedovanje, kar pomeni, da zgodb ne beremo in večinoma tudi ne govorimo na pamet – nastopajoči jih vsak po svojih

sposobnostih poizkušamo posredovati tako, da bi bile v trenutku, ko jih govorimo, po meri nam in našim poslušalcem. Gre torej za početje, ki se med ljudmi dogaja že od nekdaj, tudi danes, vsak dan – če pa naj bi v sebi nosilo neko estetsko vrednost, morda celo umetniško moč, potem to od nastopajočega zahteva kar dovolj govorne spretnosti, občutka, izrazne moči.

Celotni dogodek je leta 1998 vzniknil iz navdušenja nad pripovedovanjem in vere, da je tudi današnje otroke mogoče očarati z zgodbo, ki je samo govorjena, ne gledališko ali lutkovno uprizorjena. S takratno vodjo humanistično-izobraževalnega programa v Cankarjevem domu v Ljubljani Olgo Butinar Čeh sva osnovali Pravljični maraton, program, na katerem so različni pripovedovalci čez ves dan pripovedovali skupinam otrok. Ime Pravljični maraton se je pripovedovalskega festivala držalo sedem let, nato se je preimenoval v Pravljice danes. Program se je postopoma širil in bogatil. Predstavam za otroke so se pred petimi leti pridružili pripovedovalski večeri za odrasle, nato dva pripovedovalska foruma slovenskih knjižničarjev (na katerih so knjižničarji po eni strani lahko prisluhnili pripovedovanju svojih uspešnih kolegov, po drugi pa predavanjem strokovnjakov), dodali smo odprto pripovedovalsko tribuno, gostovanje tujega pripovedovalca, predavanja, delavnice. Leta 2007 se je festival iz Cankarjevega doma razširil v Slovenski etnografski muzej, kjer sedaj poteka dopoldanski program za otroke – tako je obiskovalcem ob poslušanju pripovedi ponujeno še spoznavanje materialne dediščine naših prednikov. Festival si je postopoma pridobil publiko, ki je v vseh pogledih zelo pisana (po starosti, strokovni usmerjenosti, umetnostnih sledenjih), predvsem pa zelo živa in naklonjena. Opozoril je na dejstvo, da ljudske pripovedi niso nekaj, kar je pre-

živeto, in da je druženje ob njih lahko sočna hrana tudi za današnje odrasle, ne le za otroke. Hkrati pa je v enajstih letih svojega obstajanja kot pripovedovalce izpostavil ljudi z različnih področij, jim omogočil, da se preizkusijo v tkanju besednega platna in – kot slišimo – temu in onemu celo razširil njegovo lastno ustvarjalno pot. Naj vsaj nekatere doslej nastopajoče naštejemo: Violeta Tomič, Bojan Cvetrežnik, Milena Grm, Barbara Gregorič, Jelka Reichman, Janez Škof, Aleš Valič, Polde Bibič, Anja Štefan, Ljoba Jenče, Zdenka Gajser, Iva Zupančič, Liljana Klemenčič, Ida Mlakar, Tone Obadič, Andrej Rozman - Roza, Štefka Drolc, Rožana Koštial, Vesna Racman, Jelka Godec - Schmidt, Matjaž Schmidt, Peter Škerl, Jurij Souček, Jure Longyka, Boštjan Gombač, Miha Žorž, Boštjan Napotnik, Ana Duša, Boštjan Gorenc – Pižama, Nataša Matjašec, Brina Vogelnik, Marica Globočnik – Pehta iz Kranjske gore, Jette Ostan Vejrup, Polonca Kovač, Marko Kravos, Andrej Adamek, Jelena Sitar, Igor Cvetko, Žiga Golob, Nataša Konc - Lorenzutti, Ajda Rooss itd. Gotovo lahko rečemo, da pripovedovalski festival bistveno vpliva na razvijanje pripovedovalske umetnosti v našem današnjem kulturnem prostoru.

Kako torej trenutno pripovedovalski festival izgleda, kaj se je na njem dogajalo letos, od 12. do 14. marca?

Vsako dopoldne sta se v Slovenskem etnografskem muzeju zgodila po dva pripovedovalska dogodka za otroke. Popoldansko in večerno dogajanje je v celoti potekalo v Cankarjevem domu: popoldne kot predavanje (prvi dan) in pripovedovalska nastopa za otroke in odrasle (drugi in tretji dan), zvečer pa kot pripovedovalski večeri za odrasle (vse tri dni). Otrokom so pripovedovali Nataša Matjašec, Brina Vogelnik, Boštjan Gorenc – Pižama, Tina Oman, Ajda Rooss in Anja Štefan (namesto žal

bolnega Igorja Cvetka). V predavanju *O pripovedovanju ljudskih pravljic* sem ljudem, ki jih pripovedovanje zanima kot konjiček ali po službeni dolžnosti, predstavila svoj pristop k ljudskim pripovedim. S popoldanskimi nastopi (Ana Duša, Goran Završnik, Anja Štefan) smo ustregli željam mnogih staršev in starih staršev, ki bi pripovedovanje radi ponudili svojim otrokom, hkrati pa tudi sami prisluhnili. In večeri? Prvega dne so se nam na dogodku, imenovanem Pravljično rešetanje, predstavili pripovedovalci Radia Študent, ki so jih v živo spremljali kolegi glasbeniki. RŠ-evci so zadnja štiri leta redni gostje našega festivala, sicer pa zelo opazen in svojevrsten pripovedovalski motor, ki je pripovedovanje približal mnogim mladim ljudem. Sledila je Odprta pripovedovalska tribuna, dogodek, ki na festivalu omogoča sodelovanje vsem pripovedovanjca željnim. Drugi večer smo na prireditvi S pravljico okrog sveta prisluhnili ljudem, ki so se v Slovenijo priselili iz drugih dežel, povedali pa nam vsak po eno zgodbo iz svoje prve domovine. Z njimi smo potovali čez Nemčijo, Rusijo, Japonsko, Mauritius, Gabon in Finsko ter pristali v Sloveniji. Nihče od njih ni profesionalni govorec, njihova slovenščina ni brežhibna, vendar preseleti moč, ki se zaneti ob srečanju ljudi iz različnih kultur in njihovem podajanju prvotnega izročila. Večeri s pravljico okrog sveta so zato že tretje leto stalnica festivala. Tretji pripovedovalski večer pa pod imenom Pobrano na kup prinaša pripovedovanja ljudi, ki so v nastopanju nekoliko bolj veščji, večinoma umetnikov in drugih zanimivih posameznikov. Letos so se na njem predstavili Andrej Rozman – Roza, Ciril Horjak, Janja Majzelj, Ljoba Jenče, Nataša Golob, Srečko Meh, Gianna Djaba in Rok Kosec.

Programske voditeljice festivala (Anja Štefan, Irena Matko – Lukan in Alenka Veler) želimo, da se »starim«, iz prejšnjih let preizkušenim pripovedovalcem

vsako leto pridružijo nova imena in s tem novi individualni načini podajanja zgodb. S premislekom iščemo festivalu nove možnosti. Ker se zavedamo, da je pripovedovanje vedno živelo kot soodmevanje med tistim, ki govori, in tistim, ki posluša, smo željne prisluhniti obojim. Zato naj bo ta predstavitev hkrati tudi povabilo vsem, ki bi se radi oglasili z morebitnimi predlogi, komentarji, željami (e-naslov festivala: pravljicedanes@gmail.com).

Anja Štefan

Slikanica *Klobuk gospoda Konstantina* se po besedah žirije nekoliko spogleduje s knjigo *Klobuk* Tomija Ungererja, učinkuje pa sveže in prepričljivo. Morda prav zaradi blage in prijazne dobronamernosti ter izrazite urbane estetike, ki je mojstrsko izpeljana tako v besednem kot v likovnem izrazu. Podobe se z neverjetno lahkoto in šarmom spogledujejo z zapisanimi stavki, zaradi česar je žirija knjigo pohvalila kot vzorčen primer znotraj svojega žanra.

Peter Škerl je za ilustracijo knjige *Klobuk gospoda Konstantina* v kategoriji knjige za otroke in mladino prejel nagrado že na lanskem 23. slovenskem knjižnem sejmu.

IZVIRNA SLOVENSKA SLIKANICA 2008

Na letošnji razpis za izvirno slovensko slikanico je prispelo 33 prijav. Med njimi je žirija v sestavi Darja Lavrenčič Vrabec (predsednica), Maja Gspan in Judita Krivec Dragan izbrala pet nominirancev.

Med finalistice so se uvrstile naslednje slikanice: *Medo, reši vsako zmedo* Mojiceje Podgoršek z ilustracijami Polone Lovšin; *Moj očka*, pod katero se kot avtorica in ilustratorica podpisuje Lila Prap, *Klobuk gospoda Konstantina* Petra Svetine z ilustracijami Petra Škerla, *Ah, ti zdravniki* Cvetke Sokolov z ilustracijami Petra Škerla in *Štiri črne mravljice* Anje Štefan z ilustracijami Zvonka Čoha.

Nagrado izvirna slovenska slikanica 2008 je Zbornica založništva knjigotštva, grafične dejavnosti in radiodifuznih medijev (ZKGM) tudi letos podelila 2. aprila, na mednarodni dan knjig za otroke in mladino. Prejela sta jo pisatelj **Peter Svetina** in ilustrator **Peter Škerl** za slikanico *Klobuk gospoda Konstantina*. Svečana podelitev je bila v Manziolijevi palači v Izoli.